

Boada: La ploma no
m'ha entrat en el tintoret
aquest. No he hagut de fer
amb la meua plilografia.

Ho quedaria bé, ja.

Vostre

H. Miller

Mestre:

A fi de que el gravat
quedi millor, convindria que fes
l'original del Cant de la Senyera
amb la tinta que li envio.

Faria bonic que hi poses titol;
no, descuidi de firmar-la

A les 3 l'hauria de tenir

Borja

ORFEÓ CATALÀ

A. VIVES N.º 1

TELÉF. 17661

BARCELONA

Nota del Sr. Boada

resposta del Mtre. L. Millet

En Joaquim Cabot i Rovira
President de l'Orfeó Català
Present

Molt apreciat sr. President: A fi de puntualitzar lo millor possible el meu parer sobre un assumpte d'actualitat, me permeto dirigir-li la present que li prego vulgui llegir amb bona voluntat i paciència ja que el mòbil que la dicta no és altre que l'amor a l'Orfeó i al Mtre. Millet.

Sembla que es va confirmant el rumor de que el Mtre. Millet serà nomenat Director de l'Escola Municipal de Música. Això que tal vegada és un honor i una distinció, jo crec, i amb mi molt, que en cas de realitzar-se, esdevindria d'un greu perjudici per l'Orfeó i adue pel mateix Mtre, i crec, per aquest motiu, que la Junta de l'Orfeó se n'hauria de preocupar, ara que s'hi és a temps, a fi de solucionar la situació del Mtre. Millet que precisament al cap de 40 anys d'actuació esforçada i generosa en l'Orfeó i quan més necessita de descans i allunyament de tota preocupació, li cau al damunt el pes feixuc de la direcció de l'Escola que sembla d'esgotar-lo físicament, l'atrofellarà moralment. (cal no més recordar que el sub-director és en Morera, buscantador i enemic del Mtre Millet i de l'Orfeó)

Per si té la paciència de llegir-ho li vaig

J. C. R.

II

a exposar la meua opinió — que molts comparteixen — sobre el cas que ens ocupa a fi de que si V. comparteix el mateix criteri, ens poguessim reunir amb els seus companys i prendre determinacions radicals, justes i merescudes.

Els qui vivim intimament la vida de l'Orfeó veiem cada dia com s'acumulen sobre el Mtre. Millet nous compromisos i encàrrecs i treball que augmenten a mida que augmenta també el seu prestigi i la devoció i amor que el nostre poble sent envers la seva alta personalitat. Les sol·licituts de conferències, consultes, col·laboracions, direccions i treball de tota mena, jo veig com s'arreglen a cada moment, com també el nombre de visites, consultes, entrevistes que totjora el persegueixen. De tot, generalment ha de fugir per manca de temps i per la seva massa feina.

Per altra part, la tasca de l'Orfeó cada dia també augmenta. Vegi ara mateix la bogeria de la feina: regresses de Sevilla i València i desquida anajos desesperats en dies feiners i festius pel concert Bach, sol·licituts de concerts a l'Exposició, festival a l'Estadi, viatges del Mtre. a fora a anajar Orfeons, peticions de concerts per diversos llocs de Catalunya, que cada dia creixen (actualment ne tenim nou) i tot això, sumat la feina habitual del Mestre, que ara és enervant amb els exàmens de l'Escola, i quant el Mtre. ja té uns 64 anys i les energies ja cedixen!

J. C. R

III

La tasca de l'Orfeó i la que suava esmentàvem, el Mte. l'ha d'alternar amb els funerals, misres i casaments, amb la tasca de l'Escola, algunes lliçons particulars i encara alguns dies al vespre en Octavaris, Novenaris o Sabatines (per la Sabatina adhuc a l'estiu ve del Masnou cada setmana)

Per la feina de les Capelles, ni als finals de Quaresma, Pasqua de Resurrecció, últims Setembre (Merci) etc. l'Orfeó no pot fer res, ni concerts, ni excursions, i per la feina de l'Escola, el Juny i Juliol són mesos també inútils per a concerts i excursions. Si alguna vegada, com ara, coincideix la celebració d'algun concert amb la tasca docent de l'Escola, la feina del Mte es esgota i esgotadora. No fa pas gaire que el Mte. no pogué anajar durant una setmana seguida per l'anorreament d'unes hores llargues i interminables de classe preparatòries dels exàmens. Ara mateix, a les 3 de la tarda ja ha de córrer cap a l'Escola, malgrat algun casament de Lucre l'hagi fet anar a dinar a les 2 o més tard, cosa que ha passat moltes vegades. ¡I al vespre unirà anajar desesperadament el motet de Bach o la que sin!

Aquesta acumulació de feina i esgotament d'energies s'intensificarà encara més amb el nou

càrec que li van a donar, agreujat amb el sofriment moral del qual li he parlat al començament.

Resulta, doncs, que en el Temps en què les energies, per llei natural, omnipen, la feina del Mestre augmenta tant a l'Escola com a l'Orfeó com en el seu treball personal o particular, i no és aventurat preveure un més ràpid desgast i un nerviosisme que al fi i al cap, ha d'esdevenir perjudicial per l'Orfeó i ja no cal dir com pel mateix Mestre.

En cas d'èsser nomenat el Mtre., Director de l'Escola, crec que l'Orfeó haurà de renunciar a excursions i a tot mena de tasca de certa importància durant els mesos de Juny, Juliol com també el fer excursions per la tardor, ja que coincidiria amb l'obertura de les classes que un Director no pot pas negligir.

Tot això, i molts i molts altres inconvenients, comptant amb un Ajuntament nostre, ja que si aïats unes eleccions portessin un Municipi contrari o un President de Cultura enemic, el Mtre. patiria molt i l'Orfeó també, per raons fàcils de comprendre, sobretot en lo que es refereix a excursions que signifiquen absència del Mtre.

Un cas pràctic: figurem's que ara els de Marrell o París acceptessin el que l'Orfeó hi anés a fer uns concerts (8 o 10 dies) durant la tardor. Tal com

J. C. R.

V.

tenim parlat i en dies de negociació. ¿Creu V. que si el Mtre. fos Director de l'Escola, podria fer-hi l'excursió coincidint aquells dies amb l'obertura de curs, matricules, inscripcions de classes, etc. etc.?

Jo crec que ni's podria fer la tal excursió ni moltes altres coses. Una Missa de Bach (com ara he llegit que els filarmònics volen demanar al Mestre) ni cap cosa grossa, no crec que sigui possible fer-la amb un Mtre. afeïtat, cansat, enervat per les múltiples preocupacions, treballs i disgustos que li reportaria el nou càrrec.

Parlo així, perquè veig el que avui li passa amb tot i no tenir un càrrec i una tasca tant compromesa i absorbent.

¿Solució a aquest conflicte o problema?

Per a mi, molt senzilla i justa i lògica. El Mtre. ha donat a l'Orfeó tota la seva vida, tot el seu dò d'artista i tot el seu prestigi. L'Orfeó, doncs, que li torni un xic del molt que ell li ha donat.

Quanta anys de treball constant, afadigós i gratuït. Tota una vida, el millor de la vida, una joventut i una intel·ligència, un temperament i un esforç gegantí. Ara, doncs, que els anys pesen i s'entra ja a la senectut, crec jo que l'Orfeó, per justícia, admet, per egoisme ha de suplicar agrair al Mtre. tot el que

ell li ha fet, que ben mereixut s'ho té.

Opino, doncs, que la Junta hauria de dir al Mestre Millet que d'ara en avant renunciés a tota altra activitat que no fos la de l'Orfeó — que ja és prou, i, com veiem, cada dia augmenta — i que, com és natural, l'Orfeó l'indemnitzés de les entrades econòmiques que anyalment té, treballant com actualment està fent.

La permanència del Mtre. en l'Escola si primer es podia justificar, després del caire econòmic, per l'amor verament filial que tenia al Mtre. Nicolau, avui, absent aquest, el sacrifici del Mtre. queda motivat sols per raons d'economia, i això, l'Orfeó crec que hauria d'evitar-ho. Seria un gest digne i mereixut.

Avui l'Orfeó, precisament, es troba en situació econòmica de poder-ho fer, puix, a partir d'aquest any, ja no hem de pagar les 20.000 ptes. de l'Hipoteca, i, després, l'Orfeó té avui majors entrades amb la venda de discos de Gramòfon, que podrien augmentar-se, encara més, si el Mtre., lliure d'altres preocupacions, pogués dedicar-se únicament a, ^{+ la tasca de} l'Orfeó i als aspectes complementaris de la mateixa.

Jo m'imagino al Mtre. Millet en aquesta situació. Les energies que avui encara té, gràcies a Deu, esmerçades i estalviades a profit únicament de la tasca de l'Orfeó:

J. C. R.

VII

si la indole de les obres en estudi de l'Orfeó, requerien assaigs de solistes o orquestra, durant el dia ho podria fer sense premses ni enervaments; si volgués, per exemple, inspeccionar l'assaig dels nois quan donen lliçó a les tardes, o les solfistes abans de sopar, podria fer-ho; podria escriure, donar conferències, si volgués, i sobretot, descansar, descansar i a l'hora de l'assaig i preparació de la festa de l'Orfeó hi hauria una empremta i un braó i sobretot una tranquil·litat d'esperit, que no tindri pas, degraçadament, si no s'adoptés la solució apuntada en aquestes ratlles, en benefici, com diem, de l'Orfeó i del Mestre.

La manera legal de disposar cada any, o cada mes, de la quantitat equivalent a les entrades actuals del ultra, seria molt fàcil arreglar per la qüestió dels llibres: donatius, producte d'un concert, de vendre de discs etc. etc. la solució fón fàcil.

Senyors, el ultra, sortint-se ara de l'Escola, tindria una jubilació que caldria tenir en compte.

Aquesta és, Sr. Cabot i President, la idea que m'ha suggerit el rumor de que el ultra, va a ésser nomenat Director, i que crec que s'hauria de posar faimbe en pràctica encara que no sigui cert el dit rumor ja que si al·lessores el Director fón, senyor Morera! llavors el sofriment del ultra, seria encara major i hem

de mirar d'evitar-li, tots els que l'estimeu, que som
tots els que l'coneciem.

Si ara regatejem aquesta solució econòmica
al nostre Mestre, estic segur que el dia que ell falti,
haurém de fer-ho amb el seu successor i aleshores
¡quina pena haver estat injusts amb qui tot
ho ha fet i tot ho ha donat!

En fi, moltes consideracions podriem fer, que no
acabaríem mai, en pro de aquesta idea.

Si V. la creu viable i la val consultar amb
el Sr. Moragas i després reunir-nos fora de l'Orfeó
ja m'ho avisarà, com també, si no la trova factible.

Affm. amic i servent

P. Boadé